ML. - 1 - L. 7842/2.

17 APR 1962

KONINKRIJK BELGIE. Coordination (2) ROYAUME DE BELGIQUE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 9e maart 1962 door de Minister van Sociale Voorzorg verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "houdende indeling van de betrekking van maatschappelijk assistent bij het Ministerie van Sociale Voorzorg in de categorieën van het Rijkspersoneel",heeft de 15e maart 1962 het volgend advies gegeven :

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre de la Prévoyance sociale, le 9 mars 1962, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "portant classement de l'emploi d'assistant social au Ministère de la Prévoyance sociale dans les catégories des agents de l'Etat", a donné le 15 mars 1962 l'avis suivant :

In hoofdzaak heeft het ontwerp tot doel, de maatschappelijke assistenten van het Ministerie van Sociale Voorzorg, die thans bij de derde categorie zijn ingedeeld, in de tweede categorie van het Rijkspersoneel te rangschikken.

+

+ +

Vooraf behoort te worden aangestipt, dat de graad van maatschappelijk assistent is vermeld in artikel 1 van het koninklijk besluit van 7 juli 1953 tot vaststelling van de schalen verbonden aan de gemeenschappelijke graden voor verscheidene Ministeries. Met het oog op de vereisten van een goed bestuur verdient het dan ook aanbeveling bedoelde graad, die gemeenschappelijk is aan verscheidene Ministeries, op een eenvormige wijze te rangschikken in al de Departementen. Bij gemis van een algemene regeling in dit opzicht dreigt immers verwarring te ontstaan.

+

+ +

Artikel 2 bevat een overgangsbepaling krachtens welke de maatschappelijke assistenten die bij het Ministerie van Sociale Voorzorg in dienst zijn op de datum van de inwerkingtreding van het ontworpen besluit en houder zijn van een diploma of studiegetuigschrift dat toegang verleent tot de tweede categorie, zonder andere voorwaarde tot de tweede categorie worden toegelaten.

.../...

In dit opzicht behoort in het algemeen te worden opgemerkt, dat niemand tot Rijksambtenaar kan worden benoemd, indien hij onder meer niet slaagt voor de voorgeschreven toelatingsexamens (artikel 15 van het statuut van het Rijkspersoneel). Wat inzonderheid de overgang betreft van in dienst zijnde personeelsleden naar de onmiddellijk hogere categorie, schrijft artikel 16, laatste lid, van het statuut van het Rijkspersoneel voor, dat zij tot de hogere categorie worden toegelaten zo zij onder meer "volgens de uitslag van het toelatingsexamen tot de hogere categorie in aanmerking komen".

Voor de in artikel 2 bedoelde personeelsleden blijkt het ontwerp dus af te wijken van het door het statuut vereiste toelatingsexamen.

Het ontwerp dient derhalve deze afwijking te motiveren en moet, op grond van artikel 116 van het statuut van het Rijkspersoneel, in de Ministerraad worden overlegd, hetgeen medebrengt dat het aan de algemene syndicale raad van advies moet worden voorgelegd, overeenkomstig artikel 7, § 1, van het koninklijk besluit van 20 juni 1955 houdende syndicaal statuut van het personeel der openbare diensten.

+

\+ +

.../...

Het lijkt de bedoeling van de Regering te zijn, voortaan enkel maatschappelijke assistenten aan te werven die een diploma of getuigschrift bezitten dat toegang verleent tot de tweede categorie. In dit verband is het ter zake nuttig, de geldende wets- en reglementsbepalingen met betrekking tot de titel van maatschappelijk assistent na te gaan.

Het koninklijk besluit van 28 februari 1952 tot regeling van het onderwijs van maatschappelijk dienstbetoon bepaalt in zijn artikel 7, dat, "om te kunnen toegelaten worden tot het volgen der leergangen voor het bekomen van het diploma van maatschappelijk assistent", de student houder moet zijn "of van het gehomologeerd getuigschrift van oude of moderne humaniora, of van het erkend getuigschrift van moderne humaniora, economische afdeling, of van het einddiploma van normaalschool of van een getuigschrift van voleindigde studiën van het technisch of landbouwonderwijs van de middelbare graad, bekomen in een door het Rijk ingericht of erkend instituut, en beantwoordend aan de voorwaarden bepaald door de Ministers van Justitie en van Openbaar Onderwijs".

De kandidaten die de gestelde vereisten niet vervullen, kunnen evenwel worden toegelaten indien zij voor een speciaal ingericht examen slagen.

Alleszins blijkt dat de scholen voor maatschappelijk dienstbetoon, die het diploma van maatschappelijk assistent onder de bij het koninklijk besluit van 28 februari 1952 bepaalde voorwaarden uitreiken, gelijkgesteld zijn met de hogere technische scholen.

.../...

Anderzijds vermeldt de bijlage bij het in artikel 16 van het statuut van het Rijkspersoneel bedoeld koninklijk besluit van 6 februari 1954 tot wijziging van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende statuut van het Rijkspersoneel, wat betreft de diploma's en de getuigschriften van genoten onderwijs vereist van de kandidaten voor een Rijksbetrekking, dat voor toelating tot de tweede categorie onder meer in aanmerking komt het "einddiploma of -getuigschrift van studiën in een hogere technische school, in een hogere secundaire technische school of in een technische normaalschool, uitgereikt door een inrichting voor technisch onderwijs, opgericht of erkend door de Staat, of uitgereikt door een van Regeringswege samengestelde examencommissie".

Hieruit volgt dat de maatschappelijke assistenten die hun titel hebben behaald onder het stelsel van het koninklijk besluit van 28 februari 1952, een diploma bezitten, dat alleszins toegang verleent tot de tweede categorie.

De vraag rijst of dit ook het geval is voor de maatschappelijke assistenten met een diploma uitgereikt onder gelding van de wetgeving van vóór het koninklijk besluit van 28 februari 1952, door scholen voor maatschappelijk dienstbetoon, die bij de koninklijke besluiten van 11 september 1933 en 30 april 1934 met de secundaire technische scholen waren gelijkgesteld.

In dit opzicht behoort ook nog te worden verwezen naar de overgangsmaatregelen vervat in de bijlage bij vorenbedoeld koninklijk besluit van 6 februari 1954, met betrekking tot de diploma's die eveneens worden aangenomen als toegang verlenend tot de tweede categorie,

.../..

en inzonderheid het "einddiploma of -getuigschrift uitgereikt na drie jaar studiën van de hogere secundaire cyclus door een inrichting van technisch onderwijs, ingericht of erkend door de Staat en gerangschikt in één der onderstaande categorieën : ... A8/A2..., voor zover evenwel de houders van deze diploma's of getuigschriften met vrucht een volledige cyclus van zes jaar studiën, komend na de lagere studiën, hebben doorgemaakt".

Uit hetgeen voorafgaat, blijkt te kunnen worden afgeleid dat ook het diploma van maatschappelijk assistent uitgereikt onder het stelsel van vóór het besluit van 28 februari 1952, in de regel in aanmerking zal komen als toegang verlenend tot de tweede categorie.

In sommige gevallen zal nochtans moeten worden nagegaan of de betrokkenen de vereiste van de volledige cyclus van zes jaar studiën, na het lager onderwijs, vervullen.

Hoe dan ook, en mede met het oog op het vermijden van elke verwarring bij de toepassing van de ter zake geldende regelen door de Vaste Wervingssecretaris, meent de Raad van State dat het aanbeveling verdient, bij nieuwe aanwerving van maatschappelijke assistenten, over een nauwgezette toepassing van het beginsel van de gelijke behandeling der kandidaten in opzicht van diploma te waken, zo ten opzichte van de buitenstaander als van de in dienst zijnde personeelsleden.

+

\+ +

.../...

Voorts verdient het aanbeveling het besluit van de Regent van 29 september 1948, dat de maatschappelijke assistenten in de derde categorie rangschikte, door het onderhavige ontwerp uitdrukkelijk op te heffen.

Volledigheidshalve behoort het ontwerp dan ook de bijlage bij het koninklijk besluit van 30 maart 1939 omtrent de indeling in categorieën van het Rijkspersoneel met betrekking tot het Ministerie van Sociale Voorzorg, aan te vullen als volgt :
"2e categorie : aanvullen met: "maatschappelijk assistent

+

+ +

Het opschrift leze men als volgt :

"Koninklijk besluit tot indeling, bij het Ministerie van Sociale Voorzorg, van personeelsleden met de graad van maatschappelijk assistent".

In een eerste lid van de aanhef verwijze men naar artikel 66, tweede lid, van de Grondwet ; het is immers deze bepaling die de rechtsgrond vormt voor de macht van de Koning om de rechtstoestand van het Rijkspersoneel te regelen.

In de Franse tekst van het eerste lid van de aanhef leze men : "... portant le statut ...".

.../...

Het tweede lid van de aanhef leze men als volgt :

"Gelet op het koninklijk besluit van 30 maart 1939 betreffende de indeling in categorieën van het Rijkspersoneel, gewijzigd inzonderheid bij het koninklijk besluit van 27 januari 1953;".

Artikel 1 kan, meer in de lijn van het koninklijk besluit van 30 maart 1939, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 27 januari 1953, beter als volgt worden gelezen :

"Artikel 1.-

De personeelsleden met de graad van maatschappelijk assistent bij het Ministerie van Sociale Voorzorg worden bij de tweede categorie van het Rijkspersoneel ingedeeld".

De aanvang van artikel 2 leze men als volgt :

"Artikel 2.-

De titularissen van de graad van maatschappelijk assistent in dienst ... (verder zoals in het ontwerp) ...".

In de Franse versie van dit artikel vervange men de woorden "qui sont en possession" door "qui sont porteurs".

.../...

Voor artikel 3 wordt de wolgende lezing voorgesteld :

"Artikel 3.-

Bij overgangsmaatregel behouden de titularissen van de graad van maatschappelijk assistent in dienst bij het Ministerie van Sociale Voorzorg op de datum van de inwerkingtreding van dit besluit en die geen houder zijn van een diploma of studiegetuigschrift dat toegang verleent tot de tweede categorie, hun graad en hun functies in hun hoedanigheid van personeelslid van de derde categorie".

Le projet tend principalement à classer dans la deuxième catégorie des agents de l'Etat les assistants sociaux du Ministère de la Prévoyance sociale, qui sont actuellement classés dans la troisième catégorie.

\+

\+ +

Il convient de rappeler tout d'abord que le grade d'assistant social est mentionné à l'article 1er de l'arrêté royal du 7 juillet 1953 fixant les échelles des grades communs à plusieurs Ministères. Par souoi d'une bonne administration, il est donc à recommander de classer ledit grade, qui est commun à plusieurs Ministères, d'une manière uniforme dans tous les Départements. L'absence de règle générale risquerait, en effet, d'engendrer la confusion.

\+

\+ +

L'article 2 contient une disposition transitoire en vertu de laquelle les assistants sociaux qui sont en service au Ministère de la Prévoyanoe sociale à la date de l'entrée en vigueur du présent arrêté et qui sont en possession d'un diplôme ou certificat d'études donnant accès à la deuxième catégorie sont, sans autre condition, admis à cette catégorie.

.../...

A cet égard, il convient d'observer que nul ne peut être nommé agent de l'Etat s'il n'a pas réussi les examens d'admission prescrits (article 15 du statut des agents de l'Etat). En ce qui concerne plus particulièrement le passage des agents en service à la catégorie immédiatement supérieure, l'article 16, dernier alinéa, dudit statut dispose qu'ils sont admis à la catégorie supérieure si, notamment, "ils se classent en ordre utile au concours d'admission de la catégorie supérieure".

Le projet dispense donc les agents visés à l'article 2 de l'examen d'admission exigé par le statut.

Il importe, dès lors, que le projet contienne une motivation de cette dérogation et fasse l'objet, en vertu de l'article 116 du statut des agents de l'Etat, d'une délibération en conseil des Ministres, ce qui, conformément à l'article 7, § 1er, de l'arrêté royal du 20 juin 1955 portant le statut syndical des agents des services publics, entraîne l'obligation de le soumettre à l'avis du comité général de consultation syndicale.

\+

\+ \+

Il semble que le Gouvernement entende recruter dorénavant des assistants sociaux qui possèdent un diplôme ou un certificat donnant accès à la deuxième catégorie. A cet effet, il convient de vérifier les dispositions légales et réglementaires en vigueur concernant le titre d'assistant social.

.../...

L'arrêté royal du 28 février 1952 organique de l'enseignement du service social dispose, en son article 7, que, "pour pouvoir être admis à suivre les cours en vue de l'obtention du diplôme d'auxiliaire social, l'étudiant doit être porteur, soit du certificat homologué d'humanités anciennes ou modernes, soit du certificat agréé d'humanités modernes, section économique, soit du diplôme de fin d'études d'école normale, soit du certificat de fin d'études de l'enseignement technique ou agricole du degré secondaire, obtenu dans les institutions organisées ou agréées par l'Etat et répondant aux conditions déterminées par les Ministre de la Justice et de l'Instruction publique".

Les candidats qui ne remplissent pas les conditions requises peuvent toutefois être admis s'ils réussissent un examen organisé spécialement.

Il apparaît en tout cas que les écoles de service social qui délivrent les diplômes d'auxiliaire social aux conditions fixées par l'arrêté royal du 28 février 1952, sont assimilées aux écoles techniques supérieures.

D'autre part, l'annexe à l'arrêté royal du 6 février 1954, prévu par l'article 16 du statut des agents de l'Etat et modifiant l'arrêté royal du 2 octobre 1937 portant statut des agents de l'Etat en ce qui concerne les diplômes et certificats d'études requis des candidats aux fonctions des administrations de l'Etat, dispose que pour l'admission à la deuxième catégorie entrent notamment en ligne de compte "le diplôme

.../...

ou certificat de fin d'études d'école technique supérieure, d'école technique secondaire supérieure ou d'école normale technique, délivré par un établissement d'enseignement technique créé ou agréé par l'Etat, ou délivré par un jury constitué par le Gouvernement".

Il s'ensuit que les auxiliaires sociaux qui ont obtenu leur titre sous le régime de l'arrêté royal du 28 février 1952 sont en possession d'un diplôme donnant incontestablement accès à la deuxième catégorie.

Il y a lieu de se demander si tel est également le cas pour les assistants sociaux dont le diplôme a été délivré sous un régime antérieur à celui de l'arrêté royal du 28 février 1952, par des écoles de service social qui avaient été assimilées aux écoles techniques secondaires par les arrêtés royaux des 11 septembre 1933 et 30 avril 1934.

A ce propos, il convient aussi de renvoyer aux mesures transitoires contenues dans l'annexe à l'arrêté royal précité du 6 février 1954 en ce qui concerne les diplômes qui sont également admis comme donnant accès à la deuxième catégorie, notamment "le diplôme ou certificat de fin d'études délivré après trois années d'études du cycle secondaire supérieur par un établissement d'enseignement technique créé ou agréé par l'Etat et classé dans l'une des catégories suivantes :
... A8/A2, ..., pour autant toutefois que les titulaires de ces diplômes ou certificats aient accompli avec fruit un cycle complet de six années d'études faisant suite aux études primaires".

.../...

Il s'ensuit que le diplôme d'assistant social délivré sous le régime antérieur à celui de l'arrêté royal du 28 février 1952 entre généralement en ligne de compte comme donnant accès à la deuxième catégorie.

Dans certains cas, il faudra toutefois vérifier si les intéressés remplissent la condition relative au cycle complet de six années d'études faisant suite à l'enseignement primaire.

Quoi qu'il en soit, et afin d'éviter toute confusion à l'occasion de l'application des règles valables en l'espèce par le Secrétaire permanent au recrutement, le Conseil d'Etat estime que, lorsqu'il sera procédé au recrutement d'assistants sociaux, il conviendra de veiller à la stricte application du principe du traitement égal des candidats en matière de diplôme, qu'ils soient ou non en service.

\+

\+ \+

Le projet devrait aussi abroger expressément l'arrêté du Régent du 29 septembre 1948, qui classe les assistants sociaux dans la troisième catégorie.

Il s'ensuit qu'il devrait également compléter l'annexe de l'arrêté royal du 30 mars 1939 sur le classement des fonctions d'agents de l'Etat en catégories en ce qui concerne le Ministère de la Prévoyance sociale, en ajoutant "assistant social" aux grades de la deuxième catégorie.

\+

\+ \+

.../...

L'intitulé devrait se lire ainsi :

"Arrêté royal portant classement au Ministère de la Prévoyance sociale des agents revêtus du grade d'assistant social".

A l'alinéa 1er du préambule, il convient de renvoyer à l'article 66, alinéa 2, de la Constitution, qui est le fondement légal du pouvoir en vertu duquel le Roi règle le statut des agents de l'Etat.

A l'alinéa 1er du préambule, il convient de lire : "... portant le statut ...".

L'alinéa 2 du préambule devrait se lire ainsi :

"Vu l'arrêté royal du 30 mars 1939 sur le classement des agents de l'Etat en catégories, modifié notamment par l'arrêté royal du 27 janvier 1993;".

A l'article 1er, il serait plus conforme à l'esprit de l'arrêté royal du 30 mars 1939, modifié par l'arrêté royal du 27 janvier 1953, de dire :

"Article 1er.-

Les agents revêtus du grade d'assistant social au Ministère de la Prévoyance sociale sont classés dans la deuxième catégorie des agents de l'Etat".

.../...

Le début de l'article 2 devrait se lire ainsi :

"Article 2.-

Les titulaires du grade d'assistant social en service ... (la suite comme au projet) ...".

A l'article 2, les mots "qui sont en possession" devraient être remplacés par les mots "qui sont porteurs".

L'article 3 gagnerait à être rédigé comme suit

"Article 3.-

Par mesure transitoire, les titulaires du grade d'assistant social en service au Ministère de la Prévoyance sociale à la date d'entrée en vigueur du présent arrêté et qui ne sont pas porteurs d'un diplôme ou certificat d'études donnant accès à la deuxième catégorie, conservent leur grade et leurs fonctions en qualité d'agent de la troisième catégorie".

De kamer was samengesteld uit

de Heren :	F. LEPAGE,	raadsheer van State,	voorzitter,
Messieurs :		conseiller d'Etat,	président,
	H. BUCH,	raadsheren van State,	
	G. VAN BUNNEN,	conseillers d'Etat,	
	J. LIMPENS,	bijzitters van de afdeling wetgeving,	
	R. de RYKE,	assesseurs de la section de législation,	
	C. ROUSSEAUX,	adjunct-griffier,	griffier.
		greffier adjoint,	greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. G. VAN BUNNEN.

Het verslag werd uitgebracht door de H. R. VAN HAECKE, substituut.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. G. VAN BUNNEN.

Le rapport a été présenté par M. R. VAN HAECKE, substitut.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

(get.) C. ROUSSEAUX.

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) F. LEPAGE.